

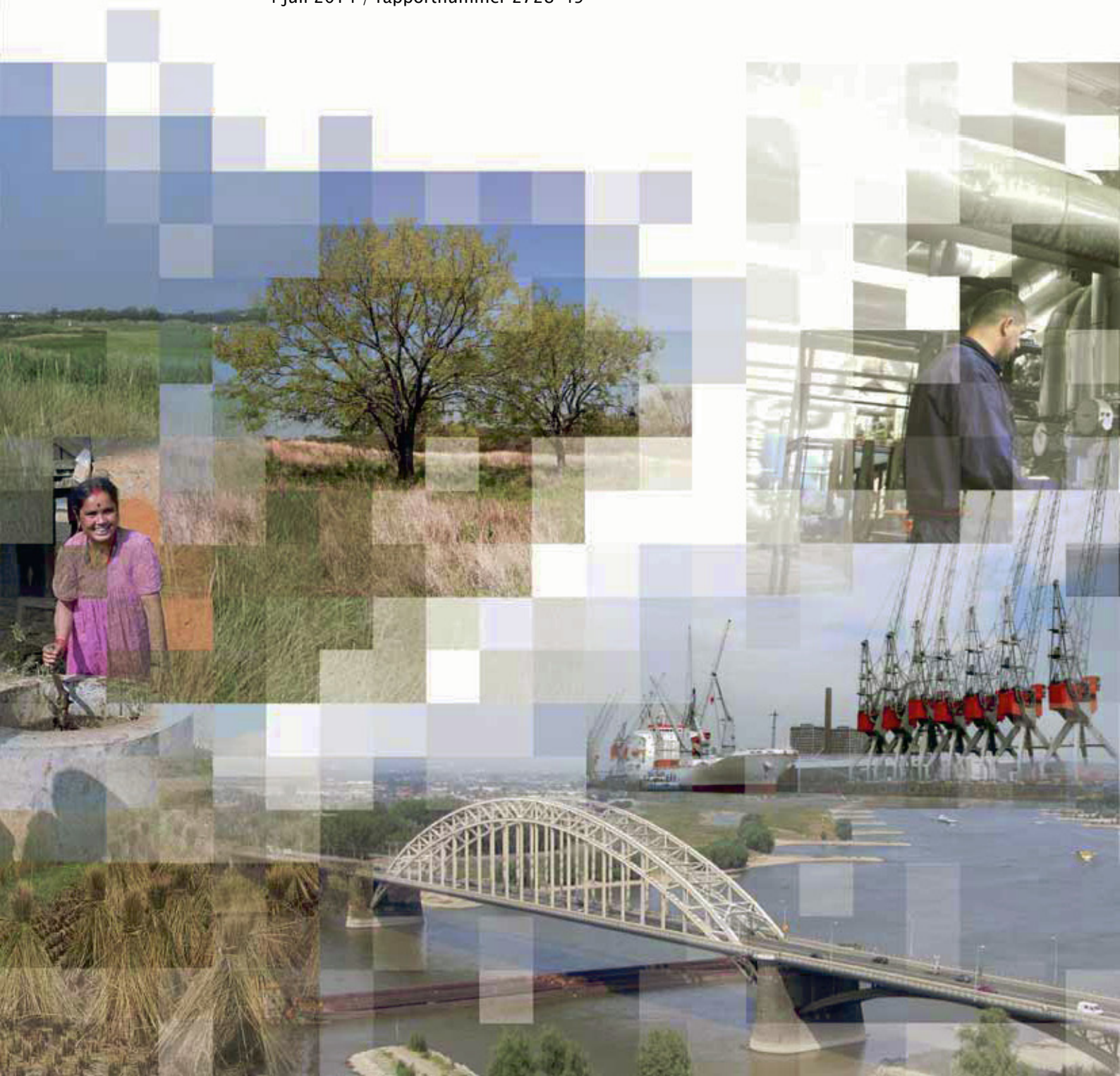

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Melkveehouderij Klaverkoe te Winkel, gemeente Hollands Kroon

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

4 juli 2014 / rapportnummer 2728-49

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De firma Klaver Koe is voornemens haar melkrundveehouderij aan de Langereis 6 te Winkel (gemeente Hollands Kroon) te wijzigen en uit te breiden. De uitbreiding heeft betrekking op de bouw van twee nieuwe stallen, waarbij enkele bestaande stallen worden gesloopt. Ook zal een nieuwe ontsluiting worden gerealiseerd. In het MER is aangegeven dat deze melkrundveehouderij wordt gewijzigd en uitgebreid van een bedrijf met 399 melkkoeien en 35 stuks jongvee naar een bedrijf met 745 melkkoeien en 103 stuks jongvee.

Om de uitbreiding van het bedrijf mogelijk te maken moet het bestemmingsvlak worden vergroot en dient in verband daarmee het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de bestemmingsplanwijziging wordt een plan-m.e.r-procedure doorlopen. Voor de wijziging en uitbreiding van het bedrijf is ook een omgevingsvergunning vereist. Omdat dit MER in dit geval ook op de besluitvorming over de omgevingsvergunning van toepassing is, is het voorliggende MER een combi-MER (zowel plan-MER als project-MER).

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER².

Het MER is goed leesbaar en bevat veel informatie die op een overzichtelijke wijze wordt gepresenteerd.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER echter een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het plan en de vergunning. De tekortkomingen betreffen de geluidsbeoordeling, de stikstofemissie en de soortenbescherming:

- De beoordeling van de geluidsbelasting van de omgeving is gebaseerd op een te hoog uitgangsniveau voor de etmaalwaarde. De bijdrage van de bestaande melkstal aan de geluidemissie is niet meegenomen en de bijdrage van de transportbewegingen aan de geluidsbelasting is onderschat. De beschrijving van de incidentele en afwijkende bedrijfssituaties komt niet overeen met de uitgangspunten die hiervoor worden gehanteerd in de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening.
- In het MER is niet aangegeven op welke wijze aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uit te sluiten.
- De soortenbescherming is gebaseerd op een verouderde rapportage waarin geen aandacht is besteed aan de effecten van het plan voor vleermuizen.

De Commissie merkt daarnaast op dat het geheel of gedeeltelijk stoppen van veehouderijactiviteiten ter plaatse van de bedrijven waarmee de stikstofemissie wordt gesaldeerd, ook zo veel mogelijk planologisch moet worden geborgd.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

² De Commissie heeft van het bevoegd gezag één zienswijze ontvangen, die door omwonenden is ingebracht tegen het voorontwerp-bestemmingsplan en het MER. Deze zienswijze is betrokken bij de beoordeling van het MER.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Geluid

Etmaalwaarde

In het MER wordt in paragraaf 5.7 (pagina 60 en verder) ingegaan op het aspect geluid. Voor de toetsing van de geluidsniveaus die bij woningen van derden zullen optreden als gevolg van het in werking zijn van het bedrijf, wordt verwezen naar de grenswaarden van het Activiteitenbesluit³. Hierin is aangegeven dat agrarische bedrijven gedurende de dagperiode een geluidsbelasting van woningen van derden mogen veroorzaken van ten hoogste 45 dB(A)⁴. Het eerste artikel van deze afdeling van het Activiteitenbesluit stelt dat deze afdeling van toepassing is op een inrichting type A of type B. Het onderhavige bedrijf is echter omgevingsvergunningplichtig en is daarom een categorie C-bedrijf volgens het Activiteitenbesluit. De geluidgrenswaarden uit het Activiteitenbesluit zijn derhalve niet van toepassing op dit bedrijf. De Commissie is van mening dat in het MER voor wat betreft de toetsing van de geluidsbelasting moet worden uitgegaan van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. Hierin wordt voor het buitengebied een etmaalwaarde gehanteerd van 40 dB(A). Het akoestisch rapport bij het MER laat zien dat dit niveau in de reguliere bedrijfssituatie wordt overschreden.

Naar de mening van de Commissie is in het MER niet onderbouwd waarom moet worden uitgegaan van een etmaalwaarde van 45 dB(A). Het MER bevat onvoldoende informatie om te kunnen beoordelen of de geluidsbelasting nog verder kan worden verlaagd, dan wel om een hogere geluidsbelasting dan de gekozen etmaalwaarde te onderbouwen.

Bestaande melkstal

In het akoestisch rapport bij het MER is geen rekening gehouden met de geluidsemissie door het gebruik van de bestaande melkstal. Uit het MER blijkt echter dat deze melkstal in de voorgenomen situatie in gebruik zal blijven. Omdat het gebruik van een melkstal met de daarmee samenhangende transportbewegingen⁵ belangrijke geluidbronnen zijn bij deze

³ Afdeling 2.8 van het Activiteitenbesluit.

⁴ In het akoestisch rapport bij het MER zijn de bepalingen uit afdeling 2.8 van het Activiteitenbesluit als bijlage 2 opgenomen.

⁵ Uit de plattegrond van de voorgenomen situatie, bijlage 1 bij het MER, blijkt dat ook de melktank bij de bestaande melkstal in gebruik blijft.

melkrundveehouderij had deze melkstal in de akoestische beoordeling moeten worden meegenomen.

Incidentele of afwijkende bedrijfssituaties

De incidentele en afwijkende bedrijfssituaties zijn onvoldoende duidelijk aangegeven in het MER. De in het akoestisch rapport⁶ beschreven situaties komen niet overeen met de uitgangspunten, zoals opgenomen in de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening (hierna: de Handreiking).

Bij een regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie wordt in principe uitgegaan van een frequentie van maximaal één dag-, avond- of nachtperiode per week. Bij incidentele bedrijfssituaties gaat men uit van het maximaal 12 maal per jaar uitvoeren van activiteiten die meer geluid veroorzaken dan de geluidsgrenzen voor de representatieve bedrijfssituatie. Géén van de beschreven situaties voldoen aan deze uitgangspunten voor incidentele en/of regelmatig afwijkende bedrijfssituaties, zoals vermeld in paragraaf 5.3 van de Handreiking.

Naar aanleiding van vragen van de Commissie heeft het bevoegd gezag een reactie toegezonden⁷, met daarin een voorstel tot wijziging van de betreffende paragraaf van het akoestisch rapport en een verwijzing naar twee uitspraken over dit onderwerp. Uit die uitspraken blijkt dat kan worden afgeweken van grenswaarden uit de Handreiking die gelden voor de representatieve bedrijfssituatie, en ook verdergaand dan aangegeven in de uitgangspunten voor die afwijking in de Handreiking. Daarbij is in die uitspraken echter aangegeven dat in zo'n geval voldoende moet zijn onderbouwd dat deze afwijking noodzakelijk is en dat desondanks onaantvaardbare geluidhinder wordt voorkomen dan wel voldoende wordt beperkt. Het MER bevat wel een beschouwing over de noodzakelijkheid van de afwijkingen, maar gaat niet in op de aanvaardbaarheid van de hogere geluidsbelasting tijdens de afwijkende bedrijfssituaties.

Transportbewegingen

Gelet op de hoeveelheden grondstoffen en producten die met vrachtwagens en tractoren worden aan- en afgevoerd geeft het akoestisch rapport bij het MER geen juist beeld van het aantal transportbewegingen. Dit aantal heeft directe invloed op de beoordeling van de geluidsbelasting van de woningen in de omgeving. Zo is bijvoorbeeld het aantal transportbewegingen dat nodig is voor de afvoer van mest onderschat. In een vorige paragraaf is al aangegeven dat de transportbewegingen die samenhangen met het gebruik van de bestaande melkstal niet in de beoordeling zijn meegenomen.

De Commissie constateert dat de beoordeling van de geluidsbelasting van de omgeving in het MER geen volledig beeld geeft van de te verwachten akoestische situatie.

⁶ Paragraaf 2.5 van het akoestisch rapport, bijlage 9 bij het MER.

⁷ "Reactie op mogelijke tekortkomingen", ongedateerd, van Rombou, de opsteller van het MER, met als bijlage "Advies NAA op conceptadvies commissie MER op het MER voor Klaver Koe te Winkel" van 20 juni 2014, van NAA, de opsteller van het akoestisch rapport bij het MER.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER voorafgaand aan de besluitvorming:

- nader te onderbouwen op welke wijze en in welke mate de geluidsbelasting van de omgeving kan worden verlaagd, rekening houdend met een referentieniveau van 40 dB(A),
- daarbij alle relevante geluidsbronnen te betrekken en
- in de beoordeling incidentele en afwijkende bedrijfssituaties te definiëren op een wijze die overeenkomt met de methode die is gehanteerd in de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening.

2.2 Stikstofemissie en –depositie

In het MER is aangegeven dat door de voorgenomen uitbreiding de stikstofdepositie in enkele Natura 2000-gebieden, met voor stikstofdepositie gevoelige habitattypen, zal toenemen.

Deze toename wordt volgens het MER gemitigeerd door de toename van de stikstofdepositie te salderen met de depositie ten gevolge van enkele andere bedrijven, waarvan emissierechten worden overgenomen. Voor een nadere uitleg wordt in het MER verwezen naar de bij het MER gevoegde Natuurbeschermingswetvergunning (Nbw-vergunning) en de Passende beoordeling⁸.

In de Nbw-vergunning is bepaald dat van de vergunning pas gebruik kan worden gemaakt als vergunninghouder heeft aangetoond dat de (gehele of gedeeltelijke) intrekking van de omgevingsvergunningen van de bedrijven waarmee wordt gesaldeerd onherroepelijk is.

In de Passende beoordeling is met berekeningen aangetoond dat door de saldering een netto-afname van de stikstofdepositie zal optreden. De Commissie plaatst hierbij de volgende kanttekening.

Uit deze berekeningen blijkt dat bij twee van de vier betrokken bedrijven is gerekend met een stikstofemissie die niet voldoet aan de maximale emissiewaarde uit het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (hierna: het Besluit huisvesting). De Commissie is van mening dat niet mag worden gerekend met de emissie van huisvesting die op grond van het Besluit Huisvesting⁹ niet is toegestaan¹⁰. Het bevoegd gezag heeft na vragen van de Commissie aangegeven dat het hanteren van de juiste emissiecijfers leidt tot een niet significante toename van de depositie bij twee van de vijf beschouwde Natura 2000-gebieden. In het MER is niet ecologisch onderbouwd waarom deze toename niet significant is en op welke wijze aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uit te sluiten. Het MER biedt derhalve niet de zekerheid dat het plan uitvoerbaar is.

⁸ Bijlage 7 bij het MER.

⁹ Op grond van het Besluit huisvesting en het daarbij behorende gedoogbeleid hadden bedrijven die op termijn stoppen hun stikstofemissie per 1 april 2013 moeten terugbrengen tot het niveau van de volgens het Besluit huisvesting toegestane emissie. Bedrijven die doorgaan en onder het Activiteitenbesluit vallen hadden dit per 1 januari 2014 moeten doen.

¹⁰ Zie bijvoorbeeld ook Infomil Actueel 171, de digitale nieuwsbrief van Infomil, waarin in een rekenvoorbeeld voor interne saldering bij een stoppend bedrijf is aangegeven dat de maximale emissiewaarde op grond van het Besluit huisvesting de referentiewaarde is.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER alsnog aan te geven hoe toename van stikstofdepositie in de te beschermen Natura 2000-gebieden wordt voorkomen, en bij de saldering met depositierechten van andere bedrijven rekening te houden met het Besluit huisvesting.

2.3 Flora en fauna

De Commissie begrijpt uit het MER dat de beoordeling van eventuele gevolgen voor beschermde flora en fauna is gebaseerd op een onderzoeksrapport uit 2007¹¹. Het is niet ondenkbaar dat de ontwikkelingen sindsdien invloed kunnen hebben op de beoordeling. Bovendien blijkt in dit rapport geen aandacht te zijn besteed aan het voorkomen van vleermuizen op deze locatie. Omdat voor de wijziging van het bedrijf ook sloopwerkzaamheden zullen worden verricht en het niet uitgesloten is dat een aantal bomen op het erf zullen moeten wijken voor de nieuwe indeling van het erf, zou voorafgaand aan de werkzaamheden moeten worden bezien of hierdoor rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. De Commissie is van mening dat het MER onvoldoende informatie bevat om de soortenbescherming volwaardig in de beoordeling mee te nemen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een adequate en recente beoordeling op te nemen van de gevolgen van het voornemen voor de flora en fauna, en daarbij met name aandacht te besteden aan vleermuizen.

3. Aandachtspunt voor de besluitvorming

De Commissie wil met onderstaande aanbeveling een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerking in dit hoofdstuk heeft geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

- In het MER en de passende beoordeling wordt uitgegaan van borging van de saldering door overname van de emissierechten, het (gedeeltelijk) intrekken van de vergunningen van drie bedrijven en het vervallen van de Melding Activiteitenbesluit voor een vierde bedrijf. In het ontwerp-plan is de saldering niet geborgd. De Commissie is van mening dat ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het voorliggende ontwerp-plan zo veel mogelijk ook planologisch moet worden geborgd dat er ter plaatse van de bedrijven waarmee saldering plaatsvindt, geen nieuwe veehouderij-activiteiten meer kunnen plaatsvinden, los van de vraag of daarvoor een vergunning zou moeten worden aangevraagd. Het bevoegd gezag zou dit in ieder geval moeten doen ter plaatse van het bedrijf binnen de eigen gemeente, waarmee wordt gesaldeerd.

¹¹ Bijlage 11 bij het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: melkveehouderij Klaverkoe

Bevoegd gezag: gemeenteraad gemeente Hollands Kroon

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. en project-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D14 en vanwege passende beoordeling

Activiteit:

Opstellen bestemmingsplan en verlenen omgevingsvergunning

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in CTR Hollands Kroon van: 28 november 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 29 november 2012 tot en met 9 januari 2013

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 16 november 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 29 januari 2013

ter inzage legging MER: 15 mei 2014 tot en met 25 juni 2014

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 13 mei 2014

toetsingsadvies uitgebracht: 4 juli 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. E.E.M. Coopmann-van Overbeek

ing. J.H. Grit (werkgroepsecretaris)

ing. E. van Horssen-Maas

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

ing. M.M.J. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot

duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Melkveehouderij Klaver Koe Langereis 6 te Winkel, Rombou, februari 2014;
- Regels Bestemmingsplan Buitengebied voormalige gemeente Niedorp, Gemeente Hollands Kroon, te Winkel, RooBeekAdvies, maart 2014;
- Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied voormalige gemeente Niedorp, Gemeente Hollands Kroon, te Winkel, RooBeekAdvies, maart 2014;

De Commissie heeft kennis genomen van een zienswijze en adviezen, die zij tot en met 26 juni 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Melkveehouderij Klaver- koe te Winkel, gemeente Hollands Kroon

ISBN: 978-90-421-3969-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

